
ПРОГЛААС

Издание на Филологическия факултет
при Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“

кн. 2, 2011 (год. XX), ISSN 0861–7902

III НАЦИОНАЛНА КОНФЕРЕНЦИЯ НА СЪЮЗА НА ГЕРМАНИСТИТЕ

Третата национална конференция на Съюза на германистите в България (Велико Търново, 30.10.–1.11.2011 г.) бе посветена на „Изразните средства на интеркултурността“. Така катедрата “Германистика и нидерландистика” във ВТУ, която е съорганизатор и домакин на тази научна проява, за пореден път прояви инициатива в една модерна и за филолозите професионална област – тази на социалните комуникации. Като се има предвид, че през последните години в катедрата се разработват два проекта – единият за магистърска програма по интеркултурна комуникация (в сътрудничество с университетите в Мюнхен, Дебрецен и Букурещ) и другият за онлайн модули по специализирани езици в конкретни професионални сфери – може да се твърди, че тази методическа ориентация е трайно присъща на колегиума.

Съюзът на германистите в България също търси последователност в научните изследвания. Вече за трети пореден път националните конференции, които се провеждат с двегодишен период в седалището му Велико Търново, са посветени на граничните зони и взаимопроникването между текстове, медии и култури.

В тазгодишната конференция взеха участие четиридесет университетски преподаватели и докторанти от Благоевград, Варна, Габрово, Добрич, Пловдив, София и Шумен. По силата на преките си служебни задължения те всички съчетават теоретични занимания с практико-приложна работа над езика и литературата. Затова с особен интерес проследиха уъркшопите, представящи онлайн модули за изучаването на специализирани чужди езици в различни професионални сфери (икономика, журналистика, винарство, транспорт на вредни и опасни материали и пр.). Тази заключителна презентация на проекта IDIAL4P по програ-

мата „Учене през целия живот“, в която участваха и великотърновските германистки **Женя Колева** и **Недка Николова (ВТУ)**, беше интродукцията към научните заседания през следващите два дни.

При откриването на конференцията **заместник-ректорът по евроинтеграция и международно сътрудничество доц. д-р Багрелия Борисова**, подчерта ролята на интеркултурната компетентност в съвременния свят на глобални комуникации. За приноса на Филологическия факултет на ВТУ към подготовката на кадри със съвременен професионален профил говори в поздравлението си към участниците в конференцията **деканът доц. д-р Христо Бонджолов**. Акцентът в уводните думи на **ръководителката на кат. „Германистика и нидерландистика“**, **проф. дфн Пенка Ангелова** прозвуча и като апел към отговорността на интелигенцията за духовното здраве на обществото.

Рефератите от сутрешната сесия бяха посветени на основните насоки във филологическите изследвания: **Йоахим Йордан** – гост лектор на ДААД (Германската служба за академичен обмен) в Софийския университет, предложи класически преглед на историческите семантики на понятията „другост“ и „граница“ в немскоезичната философия и най-новата литература. **Богдан Мирчев (СУ)** заинтригува публиката с дискурсивния анализ на проявите на „антиамериканизъм“ и „американизиране“ в Европа от началото на ХХ век, за да очертае тези течения като процес на цялостно модернизиране на обществото в навечерието на тоталитарните режими. Политическия блог като нов журналистичен жанр и присъщите му каламбури анализира **Мария Грозева (НБУ)**. **Марта Мурани (Егер, Унгария)** говори за редуцията като универсален словообразователен модел. **Тадеуш Зухевич** и **Збигнев Адашински (Жильона гура, Полша)** запознаха колегите с концепцията си за университетско образование, обединяващо природонаучния и филологическия профил – например в специалност „Информатика с чужд език“.

Своеобразен акцент постави с официалната защита на докторската си дисертация **Рада Василева (ВТУ)**. Преподаватели и докторанти от различни висши училища в страната имаха възможност да наблюдават провеждането на тази процедура съобразно новите нормативни постановления и при научно жури, в което членуват хабилитирани германисти от Софийския, Нов български, Шуменския и Великотърновския университети.

Работата на конференцията продължи със съдоклади, които за съжаление – поради ограниченото време и многото заявки за участие –

трябваше да се проведат в паралелни сесии. **Тамаш Фай (Егер, Унгария)** илюстрира с интересни примери тенденцията към създаване на „световен немски език“ в началото на миналия век. **Людмила Иванова (ВТУ)** проследи „Възприемането и изразяването на „другостта“ у Феликс Каниц“. **Дечко Христов (Габрово)** презентира съставената и преведена от него антология „Римувани немски пословици, поговорки и...“. На проблемите на превода с акцент върху лексикологията и семантиката се посветиха също така и **Теодора Кирякова (ЮЗУ)**, която говори за фразеологизми с център „ръка“, и **Милена Иванова (ВТУ)** с изследването си за вербализиране на функционалните особености на приказните персонажи. **Анелия Ламбова (НБУ)** показва „Изразните средства на любезността в интернет“ и припомни неусетното приплъзване на смисъла в зависимост от контекста.

Без да е специално запланувано, но зададено от естеството на професионалните проблеми, секцията по дидактика на немски език като чужд продължи темата за съвременната структура на учебните материали, въведена от неделните уъркшопи. Докладите на **Павлина Стефанова (НБУ)**, **Янка Коева (ВТУ)** и **Олга Костадинова (ЮЗУ)** предложиха критични анализи на някои от учебниците по немски език за чужденци. На невербалните изразни средства като специфичен момент в интеркултурната компетентност и необходимо, но пренебрегвано учебно съдържание, се спря **Биляна Павлова (Колеж по туризъм – Варна)**.

В секцията по литературо- и културознание работата започна с обсъждане на ролята на Мартин Лутер за формирането на националидеологическия комплекс в Германия около 1900 г. Повод за това бе проследеното от **Мария Ендрева (СУ)** раздвояване на рецепцията на видния църковен реформатор от гледна точка на представители на културно консервативната революция и на артистичния авангардизъм. **Владимира Вълкова (ВТУ)** докладва за връзката между „женскост“ и „чуждост“ у Роберт Музил. **Христо Станчев (СУ)** представи наблюденията си над новите томове „Записки“ от Елиас Канети. Едно удачно доразвиване на социално-битовия аспект на модернизиранието на Европа в началото на ХХ век в доклада на Б. Мирчев бе изложението на **Даниела Дечева (СУ)** за образа на Америка в немски манифести от т.н. „златни“ 20-те години.

На автори от следвоенна Германия бяха посветени два доклада. **Калина Минкова (ЮЗУ)** разгледа един сравнително малко дискутиран текст от нобеловия лауреат Гюнтер Грас, който чрез конкретната реална историческа катастрофа с цивилно население през военно време демон-

стрира прогреса в историята на човечеството като движение „рачешката“. **Ралица Иванова (ВТУ)** убедително разкри ефекта на транскултурното чрез все по-пропускливите граници между половете, съсловията и етносите у Кристоф Петерс. Българската литература бе въведена в контекста на интеркултурното от **Николина Бурнева (ВТУ)**, която анализира специфичната текстура в устните разкази на Благовест Златанов.

Третата конференция на Съюза на германистите в България, както и предходните от 2007 и 2009 година, премина при голям интерес от страна на колеги от цялата страна. Но на последвалото я Общо събрание се взе решението следващата научна среща, която ще бъде и отчетно-изборна, да се състои вече в друг град. Нов български университет (София) изрази готовността си да бъде домакин през есента на 2013 година.

Николина Бурнева